

[Hans Rasmussen.]

for sent i gang med at hjælpe de ufaglærte til den oplæring, som nu er i gang i rigt mål, og dermed melder opstigningsmulighederne sig også. For det menneske, der efterhånden har lært noget og har kvalifikationer og duellighed til arbejdets udførelse, trænger sig også på og vil komme til at udføre det, og ham vil der blive regnet med.

Jeg synes heller ikke, man kan sige, at kvinderne på arbejdsmarkedet holdes tilbage; tværtimod trænger kvinderne bravt frem. Vi beskæftiger 16.000-17.000 i metalindustrien. Det, der er vanskelighed med for kvinderne, og det, vi gerne vil have hjælp til fra det ærede medlem hr. Ninn-Hansens side, er ligelønnen. Kunne vi få hjælp til ligeløn, ville et stort skridt være nået, og mange problemer ville være løst.

Må jeg lige sige med hensyn til spørgsmålet om den fremmede arbejdskraft, at vi ønsker mest muligt at beskæftige dansk arbejdskraft. På den anden side har vi måttet erkende inden for jern- og metalindustrien, at vi i øjeblikket har måttet tage tyske arbejdere i arbejde for at færdiggøre forskelligt montagearbejde, vi ikke har villet lukke af for. Men når vi — som det har været efterlyst — ikke benytter fremmede arbejdskraft i samme omfang som Sverige og Schweiz, hænger det jo simpelt hen sammen med, at vi ikke i vort land undtagen igennem de seneste år har haft fuld beskæftigelse, hvorimod både Schweiz og Sverige vel har haft fuld beskæftigelse igennem snart mere end 25 år. Det må vi tage med i vore betragtninger.

Den måde, arbejdet er anlagt på, betyder selvfølgelig, at vi fortsat skal beskæftige os med det, og det er rigtigt, som det ærede medlem hr. Rimstad sagde, at det er et spørgsmål, som ganske enkelt fortsat må behandles mellem arbejdsmarkedets parter. Det er her, resultaterne skal nås, og man er ikke i stand til hverken at tvangsdirigere el. lign. Mestrene skal udføre arbejdet. De vil nu en gang have den arbejdskraft, som er nødvendig, og hvis det var sådan, at man kunne gribe ind, kunne der måske for bygningshåndværkets vedkommende rejses spørgsmålet, om der har nedsat sig for mange små murermestre. Det kunne være, at der herigennem kunne

fås nogen arbejdskraft, men dér må vi lade liberaliseringen og det frie erhvervsliv råde.

Jeg tror, vi vil være tjent med, at vi har en virkelig god, kvalitetsmæssig arbejdskraft både blandt de faglærte, akademikerne, ingeniørerne o. s. v., for det viser sig jo alligevel, at hvad angår det arbejde, vi er i stand til at afsætte til udlandet, er de folk, der har udført det, gode gesandter for vort land. Og derfor skal vi ikke ved tvangsmidler eller pres søge at rette på den arbejdsdeling, som langsomt er i gang herhjemme. Vi skal ikke gøre ulykker på dette felt, og derfor har forespørgslen vel haft det formål at få spørgsmålet drøftet her i folketinget. Dog må det fortsat være de to parter på arbejdsmarkedet, der søger løsningen på problemerne.

Ninn-Hansen: Jeg var meget glad for det ærede medlem hr. Hans Rasmussens afsluttende bemærkninger og kan helt underskrive, hvad det ærede medlem sagde. Det gælder både det ærede medlems fremhævelse af betydningen af denne drøftelse her, og at det må være arbejdsmarkedets parter, der selv skal drøfte og afgøre disse ting. Andet har vi jo heller ikke sagt med vor forespørgsel.

Det ærede medlem hr. Hans Rasmussen sagde rettet til mig, at lavstiden er forbi. Det er altså nødvendigt at sige til det ærede medlem, at jeg ikke har hævdet, at lavstiden endnu eksisterede. Jeg gør det ærede medlem opmærksom på, at jeg tværtimod fremhævede, hvad hans egen organisation og Dansk Arbejdsgiverforening havde gjort for at komme frem til større bevægelighed på arbejdsmarkedet; men derved behøver ikke at være sagt, at vi mener, at alt er i orden.

Det ærede medlem hr. Hans Rasmussen henviste på ny til Illum. Det er rigtigt nok, at andre, bl. a. Rise, har fremsat indvendinger mod Illum, men også Rise hævder jo disse mange kutyper og direkte overenskomstbestemmelser, der sikrer arbejde for faglærte og holder de andre udenfor. Derfor har vi den opfattelse, at bevægelsesmulighederne ikke er tilstrækkelige. Jeg tror, det er et meget stort problem at få reserven af kvindelig arbejdskraft mere ind på arbejdsmarkedet. Jeg tror